

Изъ мрака свѣтваха внезапни искри, въ нас скоро изнамѣренитѣ книги на древнитѣ, въ мѣдритѣ съчинения на Аристотель се разкриваха нови откровенія, дѣлбоки, непознати истини, които вълнуваха, смущаваха духа на людѣтѣ... А тия които трѣбаше да поематъ предъ непропрѣтенитѣ трижата да успокоятъ съмненията имъ, да задоволятъ духовната имъ тревога — тѣ самитѣ бѣха поневежи, по-заспали, отъ собственото си паство.

Явяваха се люде, непознати, излѣзли отъ мрака, готови всичко да тѣлкуватъ, на всичко да даватъ обяснение, съ своя собственъ умъ, по свой собственъ опитъ. И така се явяваха безброй нови вѣрвания, хаосъ отъ противоречиви учения, произволни тѣлкувания... А всичко това се движеше само пипнешкомъ изъ тѣмнината, рушеше старатото, безъ да може да съзира нѣщо цѣло и ново, което да обедини съмненията и лутанията на дирещитѣ нови истини...

Съ натежало сърдце, Инокентий отпусна морна глава въ неспокоеенъ, безреденъ сънъ...

... Камбанитѣ на свещенія градъ разлюляха въздуха въ мощнитѣ вълни на своя звѣнливъ бронзъ. Тибъръ влечеше лениво мѣтни води подъ сводове на многобройни мостове, тѣснитѣ улички на вѣчния градъ бѣха препълнени съ гъмжаща навалица: странници, монаси, продавачи, които високо крѣщѣха качеството на своята стока, рицари иоханити и тамплиери, източни търговци, конници, занаятчи, благородни дами въ кочии... Всички викаха, ржкомахаха, сочеха и вървѣха все въ една посока. Инокентий тръгна подире имъ. Изведнѣжъ той усѣти какъ сърдцето му заледява въ жестока болка. Предъ очитѣ му се яви страшна гледка: Латеранская базилика бавно се свеждаше въ страни, подкопана отъ невидима беда.

Поиска да извика, да събере цѣлия свѣтъ на помощъ. Ала отъ гѣрлото му не изкочи нито единъ звукъ.

Тогава стана нѣщо чудно. Отъ нѣкѫде, изъ мрачната, изкочи непознатъ монахъ. Босъ, облѣченъ въ тѣмно-кафяво расо. Съ бѣрзи стѣлки той се затече къмъ все по-вече счишаващата се къмъ земята църква, дигна ржка, за-